

Arkivsak

24/18290-2

Saksbehandler

Daniel Maslø-Hansen

Saksgang

Råd for personer med

funksjonsnedsettelse

Ungdomsrådet

Eldrerådet

Hovedutvalg for samferdsel

Fylkesutvalget

Møtedato

23.09.2024

23.09.2024

23.09.2024

27.09.2024

01.10.2024

Høring NOU 2024:15 Delutredning II fra Drosjeutvalget

Innstilling fra fylkesdirektøren

1. Vestfold fylkeskommune er positiv til de foreslåtte endringene med de kommentarene som fremkommer av saksfremlegget.
2. Vestfold fylkeskommune er positiv til endringsforslagene når det gjelder eneretter og innføring av en støtteordning for drosjevirkksomheter. Det forutsettes at dette kompenseres med tilstrekkelig midler i rammeoverføringen til fylkeskommunen.
3. Vestfold fylkeskommune støtter innføring av internkontroll for drosjesentralene og at fylkeskommunen får ansvaret for tilsyn.
4. Det forutsettes at administrative kostnader ved foreslåtte endringer kompenseres i rammeoverføringen til fylkeskommunen.

Sammendrag

Samferdselsdepartementet sendte 5.7.2023 ut drosjeutvalet sin delutredning NOU 2024:15 – «En bedre regulert drosjenæring – delutredning II fra Drosjeutvalget » på høring. Forslaget innebærer tiltak for å sikre et tilfredsstillende drosjetilbud i hele landet, krav til taksameter- og kontrollutrustning, innholdet i sentraltilknytingsplikten, arbeidsforhold og kontroll og tilsyn med drosjenæringen.

Høringsfristen er 04.10.2024.

Bakgrunn og saksgang

Høringen er en følge av Hurdalsplattformen hvor det fremkommer at det skal gjøres endringer i drosjebransjen, endringene skal bidra til å gjøre drosjesjåføryrket levedyktig og bidra til at drosjenæringen har en seriøs drift.

Samferdselsdepartementet har oppnevnt et drosjeutvalg for å foreta en gjennomgang av drosjeregulverket, og utarbeide forslag til regulering på området. I samsvar med mandatet leverte drosjeutvalget sin delutredning den 30. juni 2023. Denne omhandlet forslag til sentraltilknytningsplikt, driveplikt og antallsregulering.

Den 05.07.2024 ble delutredning II fra drosjeutvalget sendt ut på høring. Denne utredningen handler om tiltak for å sikre et tilfredsstillende drosjetilbud i hele landet, krav til taksameter- og kontrollutrustning, innholdet i sentraltilknytningsplikten, arbeidsforhold og kontroll og tilsyn med næringen. Det er også foreslått at fylkeskommunene som løyveansvarlig får flere virkemiddel til å sikre et tilfredsstillende drosjetilbud og kontrollmyndighet til å føre tilsyn med drosjesentralene sin internkontroll.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse, ungdomsrådet og eldrerådet får saken til uttalelse. Hovedutvalg for samferdsel innstiller i saken, og fylkesutvalget fatter endelig vedtak.

Saksopplysninger

Med utgangspunkt i mandatet for utredningen har utvalget lagt følgende hensyn til grunn for en helhetlig regulering av drosjemarkedet:

- Et tilfredsstillende drosjetilbud i hele landet, med særlig vekt på å sikre tilbudet:
 - i distriktene
 - for sårbare grupper som er særlig avhengig av drosjetransport, herunder personer med nedsatt funksjonsevne (enkeltturmarkedet), og
 - skoleskyss og pasienttransport (kontraktmarkedet)
- Effektiv bruk av samfunnets ressurser
- Hvit økonomi i drosjenæringen
- Personsikkerhet, med vekt på å unngå uønskede hendelser i tilknytning til drosjetransport og for å gi politiet mulighet til å ettergå hendelsene
- Passasjerhensyn, herunder forbrukerhensyn som riktig pris og prisinformasjon, klagemuligheter, oppmøte som avtalt og sikkerhet
- Ryddige arbeidsforhold i næringen, herunder lønnsforhold, arbeidstid, jobbsikkerhet, sikkerhet for sjåfør
- Trafikksikkerhet

Endringsforslagene vil gi løyvemyndigheten bedre oversikt over drosjemarkedet, og gir løyvemyndigheten verktøy til å iverksette tiltak der det er behov. Under kommenteres forslagene til endringer av yrkestransportloven som inngår som en del av fylkeskommunens høringssvar.

§ 9 andre ledd:

§ 9 andre ledd første punktum fastslår at den som har drosjeløyve må være tilknyttet en drosjesentral. Denne bestemmelsen ble tilføyd i lovvedtak 46 (2023–2024).

I andre ledd andre punktum er det presisert at en løyvehaver ikke kan være knyttet til mer enn én drosjesentral. Selv om løyvehaver kun kan være tilknyttet én drosjesentral, kan løyvehaver være tilknyttet flere formidlere av drosjetjenester. Det er positivt at løyvehaverne kun kan være tilknyttet en sentral, dette forhindrer at drosjesentralene rapporterer flere ganger for samme løyvehaver og det vil være enklere for løyvehaverne å forholde seg til ett internkontrollsystem. Det er videre presisert at kontrollutrustningen, som erstatter dagens ordlyd taksameter, skal ha fast tilknytning til bilen og at alle turer automatisk registreres. Dette også gjelder turer som faller inn under kontraktmarkedet. Transportoppdrag i regi av skoleskyss og pasientoppdrag kan være en stor del av transportmengden til en løyvehaver. For å sikre at disse oppdragene blir utført med kjøretøy og sjåfører som oppfyller krav i lov og forskrift er det viktig at turene blir registrert automatisk i drosjen som utfører oppdraget.

§ 9 a. Eneretter for drosjetransport:

Fylkeskommunene har i dag muligheten til å tildele eneretter der markedet selv ikke gir et godt nok tilbud.

Det følger av § 9 a første ledd første punktum at fylkeskommunen kan tildele tilskudd eller enerett for å tilby drosjetjenester når det er nødvendig for å sikre et tilfredsstillende drosjetilbud i enkeltturmarkedet i hele eller deler av fylket. Bestemmelsen er en videreføring av gjeldende enerettssystem med enkelte justeringer. Bestemmelsen åpner for at enerettene ikke lenger må avgrenses til en eller flere kommuner, men kan knyttes til et nærmere definert område i fylket, jf. at gjeldende § 9 a første ledd andre punktum oppheves. Endringen gir fylkeskommunene anledning til å knytte ene-retten til et konkret område hvor det er behov for tiltak, og ikke nødvendigvis til en spesifikk kommune.

Forslaget gir løyvemyndigheten flere virkemidler til å sikre drosjetilbudet, særlig i distriktene. Det er viktig å understreke viktigheten av drosjeutvalgets oppfordring om at det blir inkludert midler i rammeoverføringen til fylkeskommunen. Tilstrekkelige midler vil være helt avgjørende for om forslagene vil være effektive virkemidler.

§ 9 b. Drosjetilbud i enkeltturmarkedet:

Første ledd fastsetter at fylkeskommunen skal vurdere om det er et tilfredsstillende drosjetilbud i enkeltturmarkedet i fylket, som del av et helhetlig transporttilbud. Bestemmelsen innebærer ikke en realitetsendring av ansvarsforholdene. Fylkeskommunene har, både etter gjeldende rett og etter reguleringen som gjaldt før november 2020 hatt virkemidler for å sikre drosjetilbudet. Å lovfeste at fylkeskommunen skal vurdere drosjetilbudet i enkeltturmarkedet innebærer ikke at det blir fastsatt minstekrav til drosjetilbudet, eller at fylkeskommunene får plikt til å sørge for at det er drosjetilbud overalt og til enhver tid. Behovet må ses i sammenheng med det helhetlige transporttilbudet i et område, og veies opp mot tilgjengelige ressurser.

Henvisningen til drosjetilbudet som del av et helhetlig transporttilbud skal bidra til at fylkeskommunene gjør en samlet vurdering av transporttilbudet i fylket. Det er en forutsetning at fylkeskommunen vurderer behovet i samråd med kommunene og eventuelle andre offentlige aktører.

Etter andre ledd kan fylkeskommunen sette i verk tiltak for å sikre tilgjengelighet, kvalitet og pris på drosjetjenestene i enkeltturmarkedet dersom det er nødvendig for å sikre et tilfredsstillende transporttilbud. Bestemmelsen gir fylkeskommunene frihet til å velge de virkemidlene som er best tilpasset de lokale forholdene og behovet for drosjetransport.

Det er positivt at løyvemyndigheten får utvidet myndighet til å vurdere drosjetilbudet i enkeltturmarkedet. Gjeninnføring av sentraltilknytningsplikt er viktig for at løyvemyndigheten skal kunne vurdere drosjetilbudet i fylket.

§ 9 f. Internkontroll og tilsyn:

Det foreslås ny forskrift om internkontroll i drosjenæringa med formål om å forbedre samarbeidet mellom drosjesentralen og løyvehaverne. Intensjonen med forslaget er videre å sikre at gjeldende regelverk fastsatt i blant annet yrkestransportlova, vegtrafikklova, pristiltakslova, arbeidsmiljølova og likestillings- og diskrimineringslova, skatteforvaltningslova og bokføringslova blir fulgt.

Drosjeutvalget forventer at alle deler av drosjemarkedet blir berørt av forslaget, endringen innebærer at det skal drives internkontroll både i løyvehaverens og drosjesentralens virksomhet. Fylkeskommunens oppgave er å kontrollere at internkontrollen gjennomføres i tråd med regelverket.

Drosjeutvalget har på side 110 i utredningen laget en oversikt over etatene som skal føre kontroll med drosjenæringen. Regelverket er fragmentert, det er mange forskjellige aktører, og det er krevende med tilstrekkelig samordning på tvers. Det er med bakgrunn i dette ønskelig at det blir satt av midler til å etablere et kunnskapsregister som alle aktørene har tilgang til, dette vil forenkle og sikre at alle aktørene har tilstrekkelig informasjon til å utføre kontroller av drosjenæringen.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Endringsforslagene vil kunne medføre økt ressursbruk og merutgifter for fylkeskommunen, det presiseres derfor i høringssvaret at det forutsettes at dette kompenseres i rammeoverføringen til fylkeskommunene.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Endringsforslagene har ikke konsekvenser for fylkets klimamål eller FNs bærekraftsmål.

Fylkesdirektørens vurdering

Fylkesdirektøren er positiv til de foreslåtte endringene, da det vil gi myndighetene en bedre oversikt over drosjemarkedet, samt at løyvemyndigheten får verktøy for å gjøre tiltak der det er behov. Det forutsettes at det blir gitt økt rammetilskudd som kompensasjon for merkostnader forslaget medfører.

Samlet sett mener fylkesdirektøren forslagene gir løyvemyndigheten flere virkemidler til å sikre et tilfredsstillende drosjetilbud i hele fylket.

Videre mener fylkesdirektøren innføring av internkontroll for drosjesentralene er positivt for næringen, arbeidsforhold og kunder. Fylkeskommunens foreslåtte ansvar for å føre tilsyn er

etter fylkesdirektørens vurdering en naturlig konsekvens av løyvemyndigheten. Fylkesdirektøren legger til grunn at økt ressursbruk i fylkesadministrasjon kompenseres med tilstrekkelig midler i rammeoverføringen til fylkeskommunen

Konklusjon/anbefaling

1. Vestfold fylkeskommune er positiv til de foreslåtte endringene med de kommentarene som fremkommer av saksfremlegget.
2. Vestfold fylkeskommune er positiv til endringsforslagene når det gjelder eneretter og innføring av en støtteordning for drosjevirkksomheter. Det forutsettes at dette kompenseres med tilstrekkelig midler i rammeoverføringen til fylkeskommunen.
3. Vestfold fylkeskommune støtter innføring av internkontroll for drosjesentralene og at fylkeskommunen får ansvaret for tilsyn.
4. Det forutsettes at administrative kostnader ved foreslåtte endringer kompenseres i rammeoverføringen til fylkeskommunen.

Vedlegg:

NOU En bedre regulert drosjenæring

Høringsbrev

Saksprotokoll

Arkivsak 24/18290
Saksbehandler Daniel Masløy-Hansen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.09.2024	46/24
2 Ungdomsrådet	23.09.2024	76/24
3 Eldrerådet	23.09.2024	38/24
4 Hovedutvalg for samferdsel	27.09.2024	39/24
5 Fylkesutvalget	01.10.2024	128/24

Høring NOU 2024:15 Delutredning II fra Drosjeutvalget

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 01.10.2024 sak 128/24

Møtebehandling

Andre Heggheim (Rødt) fremmet følgende forslag:

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse stiller seg bak Vestfold Fylkeskommune sitt høringssvar, men vil påpeke at de får stadig tilbakemeldinger om at rullestolbrukere ikke blir forskriftsmessig festet i under drosjeturen. Dette medfører en stor fare ikke bare for rullestolbrukeren selv, men, også for andre passasjerer i bilen.

I dag må rullestolbrukere betaler ekstra for drosjeturen, noe rådet mener bryter i forhold til likestillingsloven.

Redigert forslag fra Andre Heggheim (Rødt):

Vestfold Fylkeskommune vil påpeke at det stadig kommer tilbakemeldinger om at rullestolbrukere ikke blir forskriftsmessig festet under drosjeturen. Dette medfører en stor fare ikke bare for rullestolbrukeren selv, men, også for andre passasjerer i bilen.

I dag må rullestolbrukere betaler ekstra for drosjeturen, noe Vestfold Fylkeskommune mener kan bryte i forhold til likestillingsloven.

Jan Birger Løken (H) ba om svar på om det er riktig at rullestolbrukere må betale ekstra for drosjeturen og om dette er brudd på likestillingsloven.

Administrasjonen utarbeider skriftlig svar på spørsmålene fra Løken.

Votering

Innstillingen fra hovedutvalg for samferdsel pkt 1 ble vedtatt med 8 stemmer (2 AP, 1 KrF, 1 MDG, 1 Rødt, 1 SP, 1 SV, 1 V) mot 5 stemmer (2 FrP, 3 H)

Innstillingen fra hovedutvalg for samferdsel pkt 2-5 ble enstemmig vedtatt

Innstillingen fra hovedutvalg for samferdsel pkt 6 fikk 6 stemmer (2 AP, 1 MDG, 1 SP, 1 SV, 1 Rødt) og falt mot 7 stemmer (2 FrP, 3 H, 1 KrF, 1 V)

Innstillingen fra hovedutvalg for samferdsel pkt 7 fikk 6 stemmer (2 AP, 1 MDG, 1 SP, 1 SV, 1 Rødt) og falt mot 7 stemmer (2 FrP, 3 H, 1 KrF, 1 V)

Innstillingen fra hovedutvalg for samferdsel pkt 8 ble vedtatt med 7 stemmer (2 AP, 1 MDG, 1 SV, 1 Rødt, 1 SP, 1 V) mot 6 stemmer (3 H, 2 FrP, 1 KrF)

Forslaget fra Heggheim fikk 6 stemmer (2 AP, 1 MDG, 1 SV, 1 Rødt, 1 SP) og falt mot 7 stemmer (2 FrP, 3 H, 1 KrF, 1 V)

Vedtak

1. Vestfold fylkeskommune er positiv til de foreslåtte endringene med de kommentarene som fremkommer av saksfremlegget.
2. Vestfold fylkeskommune er positiv til endringsforslagene når det gjelder eneretter og innføring av en støtteordning for drosjevirksomheter. Det forutsettes at dette kompenseres med tilstrekkelig midler i rammeoverføringen til fylkeskommunen.
3. Vestfold fylkeskommune støtter innføring av internkontroll for drosjesentralene og at fylkeskommunen får ansvaret for tilsyn.
4. Det forutsettes at administrative kostnader ved foreslåtte endringer kompenseres i rammeoverføringen til fylkeskommunen.
5. Vestfold fylkeskommune ber om at klima og miljø tas med i det videre arbeid med regulering. Det må stilles krav til fossilfri transport og medvirkning til å redusere lav utnyttelse og tomkjøring ved å ha mer enn en passasjer i bilen.
6. Priser og ulike drosjeselskaper
Ungdomsrådet ønsker å bemerke at det i praksis er mange ulike drosjeselskaper, også fra utenfor Vestfold som ofte befinner seg her. Vi ønsker gjerne at man legger fokus på de lokale og regionale tilbudene vi har, og sikrer at disse er godt synlig og tilgjengelige slik at disse anses som et logisk valg

